

Marija Turk

NEKA ODSUPANJA U ANTONIMSKOJ SIMETRIJI U HRVATSKOM JEZIKU

dr. Marija Turk, Filozofski fakultet, Rijeka, izvorni znanstveni članak

UDK 811.163.42`373.422

U radu se obrađuju jezične pojave koje pokazuju različita odstupanja u antonimskoj simetriji: (1) odsutnost pozitivnog antonimskog parnjaka, (2) prividna antonimija, (3) kolokacijsko raslojavanje antonimskih parnjaka, (4) odsutnost srednjeg člana u gradualnih antonima, (4) deantonimizacija. Odstupanja u semantičkoj ravnoteži uvjetovana su semantičkim razlozima (polisemija i pomak značenja) i komunikativnim razlozima (predvidljivost i redundancija).

Ključne riječi: antonimija, hrvatski jezik

Antonimi su leksemi kojima se suprotstavljaju primarne semantičke realizacije. O suprotnosti dvaju značenja može se govoriti samo ako su usporediva. Za usporedivost mora postojati zajedničko opće svojstvo koje osigurava semantičku ravnotežu suprotstavljenih leksema. Svojstvo je predodžba predmeta koja služi za stvaranje i razgraničenje pojmova. Antonimija je zastupljena u različitim vrstama riječi, a osobito se očituje u pridjeva koji svojom osnovnom funkcijom označavanja svojstava uključuju znatne mogućnosti njihova suprotstavljanja. Odnos suprotstavljanja pretpostavlja simetričnost. U antonimiji postoje slučajevi u kojima se simetričnost narušava. Asimetrija je u antonimiji uvjetovana semantičkim pojavama (polisemijom i pomakom značenja) i komunikativnim razlozima.

Suvremena lingvistika znatan dio svojih dostignuća duguje suradnji s teorijom informacije.¹ Jezik i teorija informacije reagiraju binarno: na načelu *da-ne*, odnosno

¹ Od lingvista na mogućnosti suradnje lingvistike i informatike među prvima je uputio B. Malmberg (1967).

na načelu *ili-ili*. Načelu *da-ne* odgovaraju u semantici gradacijski antonimi, koji iskazuju prisutnost odnosno odsutnost krajnje vrijednosti kojeg svojstva, a načelu *ili-ili* komplemetarni antonimi, koji iskazuju apsolutnu suprotnost, tj. odsutnost određenoga svojstva prisutnog u drugome članu. Odstupanja u simetriji na razini antonima mogu se objasniti postavkama teorije informacije, uzmu li se u obzir njezini temeljni pojmovi. To su predvidivost, zalihost², entropija³ i informacija⁴. Što je predvidivost veća, informacija je manja i obrnuto: manja predvidivost pretpostavlja veću informaciju. Veća predvidivost pretpostavlja manju entropiju. Veću zalihost prati veća predvidivost, a manja informacija. Potpuna predvidivost znači potpunu redundanciju, a to znači da je informacija jednaka nuli.

Odstupanja od binarnog načela očituje se u antonimiji kao:

- (1) odsutnost pozitivnog antonimskog parnjaka
- (2) prividna antonimija
- (3) kolokacijsko raslojavanje antonimskih parnjaka
- (4) odsutnost srednjeg člana u gradacijskim antonimima
- (5) deantonimizacija.

(1) Odsutnost pozitivnog antonimskog parnjaka

Sa stajališta informacije označeni je član manje predvidiv, dakle rjeđi, pa prema tome i obavjesniji. Jezik često ima posebne izraze za iznimne, manje vjerojatne pojmove, dok za tzv. obične, tj. predvidive nema uvijek posebna izraza. Češće je primjerice da odrasli muškarac bude oženjen, nego neoženjen. Uz antonimski par *oženjen* – *neoženjen*, ne postoji paralelizam na razini imenica. Postoji *neženja*, a ne postoji **ženja*. Slični su primjeri *beskućnik*, *nesanica*, *nehat*, *bezobraznik*, *bezumlje* itd.

Postoji skupina pridjeva, koji prefiksom *ne-* označavaju neku negaciju, ali odgovarajući oblik bez prefiksa ne postoji: *nehajan* (:*hajan) = 'nemaran', *nemušt* (:*mušt) = 'koji ne govori, nijem, mutav', *nestašan* (:*stašan) = 'neobuzdan', *nesnosan* (:*snosan) = 'nepodnošljiv', *nevin* (:*vin) = 'nedužan', *nezgrapan* (:*zgrapan) = 'nespretna' itd.

² Zalihost ili redundancija svojstvo je jezika, sustava kodiranja ili sustava znakova prema kojem se u jeziku ili navedenim sustavima javlja ponavljanje obavijesti različitim sredstvima. (Kiš i dr., 1993: 360).

³ Lingvistika je preuzela od matematike i fizike pojam entropije. Pojam označava mjeru nereda ili slučajnosti u okolini ili mjeru količine obavijesti koju odašilje izvor. (Kiš i dr., 1993: 154) Taj pojam označava jednaku početnu mogućnost izbora, tj. stupanj neizvjesnosti, jednaku vjerojatnost svih elemenata nekoga skupa.

⁴ Informacija je svojstvo podatka kojim se smanjuje neodređenost u sustavu. (Kiš i dr., 1993: 213) Drugim riječima, informacija je suženje početnih i jednakovrijednih mogućnosti: što je veće suženje izbora, informacija je veća i obrnuto: manja mogućnost suženja pretpostavlja manju informaciju.

(2) Prividna antonimija

Na tvorbenoj razini postoje antonimski parovi, tj. likovi s privativnim prefiksom i bez njega, koji na semantičkoj razini ne predstavljaju antonime. U prefigiranih je pridjeva došlo do pomaka značenja, što je rezultiralo pojavom prividnih antonima. Desemantizacija je djelomično provedena, ali je među prividnim antonimima ostao jedan integralni sem. Takvi su prividni antonimi npr. *čuven* - *nečuven*, *dužan* - *nedužan*, *moćan* - *nemoćan*, *dodirljiv* - *nedodirljiv*, *sumnjiv* - *nesumnjiv*, *slavan* - *neslavan*, *volja* - *nevolja* itd. Pridjev *čuven* sa značenjem 'koji se proćuo, poznat, znamenit' (npr. *čuveno vino*) nije u semantičkoj opreci s likom *nečuven* u značenju 'neshvatljiv' (npr. *nečuveno ponašanje*). Pridjev *dužan* sa značenjem 'koji ima dug' (npr. *kupac*) prividni je antonim pridjevu *nedužan* jer ovaj potonji znači 'koji nije ništa skrivio, nevin, bezazlen' (npr. *nedužno dijete*). Pridjev *moćan* koji označava 'onoga koji ima moć u društvu i među ljudima, jak, snažan' (npr. *moćan protivnik*) nije antonimski konkurent pridjevu *nemoćan* kad ovaj potonji znači 'iznemogao, slab' (npr. *nemoćan starac*). Jednako su tako prividni antonimi pridjevi *dodirljiv* - *nedodirljiv*. Prvi se odnosi na 'ono što se može dirnuti, taknuti' (npr. *predmet*), a drugi znači 'onaj koji ima povlašten položaj' (npr. *nedodirljiva osoba*). Pridjev *sumnjiv* znači 'koji izaziva sumnju, koji je pod sumnjom' (npr. *sumnjiva osoba*), a pridjev *nesumnjiv* 'koji ne dopušta sumnju, koji se ne dovodi u pitanje, siguran' (npr. *nesumnjiv pogodak, uspjeh i sl.*). Pridjev *slavan* znači 'koji jestekao slavu, koji uživa slavu, koji je poznat, znamenit, glasovit' (npr. *slavan glumac*), a *neslavan* znači 'sramotan' (npr. *neslavan poraz*). Osim kod pridjeva prividna se antonimija susreće i kod imenica. Leksem *volja* nije u antonimskom odnosu s leksemom *nevolja*, jer prvi znači (1) 'svojstvo ili sposobnost duha da tko što hoće, da se može odlučiti za što', (2) 'htijenje, čvrsta odluka, želja', a drugi 'zlo, nedaća, nesreća'.

(3) Kolokacijsko raslojavanje

Višeznačne riječi ne ulaze cijelim sadržajem u antonimski odnos. Kolokacijsko je raslojavanje antonimskih parnjaka uvjetovano semantičkim opsegom pojedinog člana. Jedan leksem koji je u antonimskom odnosu s drugim leksemom može imati širi semantički opseg od svog parnjaka i sukladno tome ulaziti u antonimske odnose s više članova. Na primjeru pridjeva *pun* i *prazan* može se uočiti nejednaki semantički opseg pojedinog člana antonimskog para.⁵

⁵ Značenja se prenose prema V. Anić: *Rječnik hrvatskoga jezika* (1991).

pun

1. **a.** ispunjen, napunjen koji nema praznine (~ *a vreća*)
- b.** koji je do kraja zaposjednut čime (*grad ~ ljudima*)
2. **a.** koji sadrži u sebi mnogo čega, koji obiluje (~ *lišća*)
- b.** koji je obuzet, prožet čim (~ *nade*)
3. od koga nije ništa oduzeto ili smanjeno, potpun, apsolutan, ničim ograničen (~ *o zadovoljstvo*)
4. **a.** koji ima određenu, potrebnu normu, mjeru količinu (~ *kilometar*)
- b.** koji sadrži sve potrebne dijelove, sav (~ *a serija*)
- c.** završen, doveden do kraja (~ *i krug*)
5. **a.** koji je postigao najviši stupanj, u procvatu (~ *a ljepota*)
- b.** najveći, najviši, maksimum (o brzini, sili)
- c.** koji nije oslabljen, koji je u svojoj prirodnoj jačini (o glasu), masivan (~ *o drvo*)
6. koji je umjereno gojazan, krupan (o tijelu)

prazan

1. **a.** u kome nema ništa, koji nije ničim ispunjen (~ *an sanduk*)
- b.** u kojem nitko ne stanuje, u kome nema nikoga (~ *na kuća*)
- c.** koji nije zaposjednut ili zauzet (~ *no mjesto*)
- d.** ničim začinjen, bez mesa (~ *na juha*)
- e.** čist, neispunjen, nenapisan (~ *papir*)
- f.** bez sadržaja, (o osobi), isprazan
2. **pren. a.** koji nema važnosti, neosnovan (~ *ne riječi*)
- b.** koji nije ispunjen sadržajem, jalov, štur, besadržajan, beznačajan (~ *ne priče*)
- c.** bezizražajan, tup (~ *ian pogled*)

U antonimiji se obavezno suprotstavljaju primarne semantičke realizacije. Sekundarne semantičke realizacije ne ostvaruju nužno antonimske odnose.

Istokorijenski antonimi, od kojih jedan odriče drugi, tzv. kontradiktorni antonimi, mogu ulaziti u iste kolokacije, ali jedan od njih može ulaziti u kolokacije u koje drugi ne ulazi. Primjerice antonimski par *parlamentaran* - *neparlamentaran* sa značenjem 'zastupljen/nezastupljen u parlamentu' vezuje se npr. uz imenicu *stranka*, dok će pridjev *neparlamentaran* sa značenjem 'nesklon dijalogu' vezati se npr. uz imenicu *sugovornik*. Antonimski par *otesan* - *neotesan* sa značenjem vezanim uz obradu drva može se vezati uz imenice koje označavaju drvenu građu, a član *neotesan* sa značenjem 'koji se ne zna ponašati u društvu, neuljudan' uz imenice koje označuju osobe. Pridjev *ugledan* sa značenjem 'koji uživa ugled, uvažen, cijenjen, viđen, istaknut' ostvaruje antonimski odnos s pridjevom *neugledan* kad ovaj znači 'koji je bez ugleda, neznačajan, nevažan'. Kao antonimski parnjaci ulaze u podjednake kolokacije (npr. *ugledna/neugledna osoba*). Član *neugledan* sa značenjem 'koji ne izgleda naročito privlačno' vezuje se uz imenice koje označavaju osobe i predmete

i označavaju vanjštinu. Pridjev *povjerljiv* kad se odnosi na osobu i znači 'onaj u kojeg se može imati ili u kojeg se ima povjerenja', ima opozitni član *nepovjerljiv* sa značenjem 'onaj u kojeg se ne može imati povjerenja'. Kad se član *povjerljiv* odnosi na predmet 'onaj koji se priopćava samo u povjernju, koji nije za javnost' (npr. *povjerljiv dokument*), nema antonimskog parnjaka *nepovjerljiv*, jer se ovaj potonji odnosi na osobu 'koja je sumnjičava, koja se ne povjerava'. Glagolski pridjev trpni *viđen* u antonimskom je odnosu prema *neviđen* koji znači 'koji još nije viđen'. Antonimijsko se parnjaštvo razbija u sekundarnoj semantičkoj realizaciji kad član *viđen* znači 'ugledan, cijenjen, važan', a član *neviđen* 'zapanjujući, iznenađujući'. Prvome članu odgovaraju antonimi *neugledan* (u primarnoj semantičkoj realizaciji), *nevažan*, *beznačajan*, a drugome članu *očekivan*, *običan*. U antonimskom odnosu stoje pridjevi *zgodan* - *nezgodan* i to onda kad se prvi javlja u značenju 'koji je dobro prilagođen, dobro odgovara prilikama', a drugi 'neprikladan, neprijatan, neugodan', npr. *zgodan položaj*, *nezgodan položaj*. Prvi parnjak može imati značenje 'lijep, naočit'. U tom značenju razbija se antonimsko parnjaštvo, pa je moguće u istoj sintaktičkoj strukturi ostvariti iskaz: *On je zgodan, ali nezgodan*.

Antonimski se parnjaci mogu odnositi na iste i na različite denotate. Kad se odnose na iste denotate pridaju riječi na koju se odnose potvrdno ili odrično značenje. Jedan se antonimski odnos ostvaruje s istokorijenskim, a drugi s raznokorijenskim članom. Drugim riječima, istokorijenski i raznokorijenski antonimi ulaze u različite kolokacije. Primjerice antonimski par *ozbiljan* - *neozbiljan* u značenju 'odgovoran - neodgovoran' ostvaruje uporabu uz imenice tipa *čovjek*, *postupak*, *čin* i sl. Međutim, član *ozbiljan* u značenju 'onaj koji ima stvaralačku vrijednost' (npr. *ozbiljna glazba*) ne ostvaruje antonimsko parnjaštvo s članom *neozbiljan*. Član *ozbiljan* stoji tada u antonimskom odnosu prema članovima *zabavan/lagan* (*zabavna/lagana glazba*). Antonimski par *dotjeran* - *nedotjeran* kolicirat će s imenicama koje označavaju vanjštinu, a *dotjeran* - *zapušten* s imenicama koje impliciraju stanje ljudi ili prostora (npr. *stan*, *voćnjak* itd.). Kao oznake stanja organizma živih bića pridjev *zdrav* sa značenjem 'koji nema tjelesnih i duševnih oboljenja' u antonimskom je odnosu s pridjevom *bolestan* sa značenjem 'kojemu je zdravlje narušeno'. Sekundarna semantička realizacija pridjeva *zdrav* 'koji koristi zdravlju i okrepljuje ili koji nije opasan za zdravlje' ostvaruje antonimski odnos s pridjevom *nezdrav*. Antonimi *zdrav* - *nezdrav* rabe se ponajprije kao oznake odnosa, klime, hrane i sl. Antonimi *pun* - *nepun* vezat će se uz imenice koje služe za oznaku vremenske mjere (*pun sat/mjesec*, *nepun sat/mjesec*), a *pun* - *prazan* uz imenice koje mogu označiti prostornu ispunjenost (*pun stan*, *prazan stan*). Pridjev *stalan* sa značenjem 'postojan' u antonimskom je odnosu s pridjevima *nestalan* i *privremen*. Antonim *nestalan* označava karakterne crte uz imenice tipa *narav*, *čovjek*, a par *stalan* - *povremen* za oznaku trajanja uz imenice *boravak*, *rad*, *prihod*.

Jedan član može uspostaviti antonimske odnose s više raznokorijenskih članova, ali se antonimski parovi odnose na različite denotate. Pridjevi *dubok* i

plitak imaju na razini primarne semantičke realizacije značenje 'kojim je daleko od površine, koji je daleko ispod površine', odnosno 'koji je male dubine' i ostvaruju antonimski odnos (npr. *plitak potok*, *dubok potok*). U sekundarnoj semantičkoj realizaciji pridjev *dubok* znači 'koji podsjeća na dubinu' i ne ostvaruje antonimsko parnjaštvo s pridjevom *plitak*, nego s pridjevima *lagan* ili *tanak* koji također u sekundarnoj semantičkoj relizaciji znače 'koji se lako budi', npr. *dubok san*, *lagan/tanak san*. Antonimsko parnjaštvo uspostavlja pridjev *dubok* sa značenjem 'nizak po tonu' s pridjevom *visok*, npr. *dubok glas*, *visok glas*.

(4) Odsutnost srednjeg člana u gradacijskim antonimima

U prikazanim se tipovima antonimska asimetrija očitovala u izostanku parnjaka ili u činjenici da jedan član stoji u odnosu s više antonimskih članova, bilo da je riječ o istokorijenskim ili raznokorijenskim članovima koji se mogu odnositi na jedan ili više denotata. Svojevrsno je zadiranje u simetriju vidljivo u slučajevima u kojima su, doduše, antonimski parnjaci simetrični, ali ne postoji leksikalizirani izraz za srednji član, kao os simetrije, odnosno kriterij za odmjerenje simetrično suprotstavljenih članova. Srednji član karakterizira gradacijske antonime. Oni se zasnivaju na logičkom odnosu kontrarnosti. Zbog toga se nazivaju i kontrarnim antonimima. Kontrarne opozicije karakteriziraju različiti stupnjevi jednog te istog svojstva (Novikov, 1973: 217). Određivanje stupnjeva odnosno određivanje stupnjevutih pojmova vezuje se uz pridjeve. Gradacijski se antonimi smatraju pravim antonimima jer oni podrazumijevaju postojanje srednjeg pojma kao točke odmjerenja, od koje su simetrično udaljeni antonimski parnjaci, koji su nositelji krajnjih značajki izvanjezične stvarnosti.

Kod gradacijskih pridjevskih antonima postoji vrlo malo primjera u kojima je srednji član leksikaliziran, npr.

mokar - vlažan - suh
topao - mlak - hladan

Izostanak leksema kojim bi se izrazio srednji pojam nadomješta se drugim jezičnim sredstvima.⁶

⁶ Antica Menac (1988: 115-121) navodi tvorbena izražajna sredstva za izražavanje srednjeg pojma, kao što je dodavanje negacije ne- jednom od raznokorijenskih antonima (*ravan - neravan - kriv*), dodavanje prefiksoida *polu-* jednom ili obama antonimima (*tvrd - polutvrd - polumek - mek*), prefikasa *na-po-*, *pri-*, *pro-* (*malen - omalen - velik*), sufikasa *-ast*, *-kast* (*sladak - slatkast - gorkast - gorak*) ili u složenicama s prvim dijelom koji sugerira središnjost (*kratkoročan - srednjoročan - dugoročan*), te morfološka sredstva kao što je komparativ pridjeva (*mlad - mlađi - stariji - star*). Navedeni primjeri ne zauzimaju srednje mjesto na antonimskoj ljestvici, nego stoje bliže jednom od antonimskih parnjaka. Pravi se srednji član može izraziti sintaktičkim sredstvima: dvostrukom negacijom (*dobar - ni dobar ni loš - loš*) ili litotom (*meko - nije meko/nije tvrdo - tvrdo*). Vidi M. Kovačević (1993: 189-200). Podrobnije o poziciji srednjeg člana i međučlana na antonimskoj ljestvici, o leksičkim, morfološkim, tvorbenim i sintaktičkim sredstvima za njihovo oblikovanje, te o izboru tih sredstava u antonimskom kompleksu uvjetovanom semantičkim i pragmatičkim razlozima vidi u M. Turk (2000:519-528).

Među imenicama nema stupnjevitih antonima jer one označavaju pojmove. Stupnjevanje imenica postoji samo kao sekundarna pojava. Stupnjevanje se imenica ostvaruje derivacijom od istih osnova, ali je informacija o stupnju zastupljenosti neke pojave sadržana u derivacijskim jedinicama.

Leksička je praznina na mjestu srednjeg člana kao osi simetrije također uvjetovana predvidljivošću, tj. činjenicom da jezik za ekstremne ili neobične pojmove ima izraze, a za obične ih uvijek nema. Očekivano je, na primjer, da čovjek ima određeno znanje, da nešto zna. Ne postoji čovjek koji zna sve ili koje ne zna ništa. Unatoč tome za nevjerovatne i nemoguće slučajeve postoje izrazi sveznalica i neznalica, a nedostaje srednji član koji bi imenovao jedinu realnu mogućnost da čovjek zna nešto.

(5) Deantonimizacija

Komplementarni se antonimi mogu odnositi na isti denotat, ali se antonimski parnjaci ne mogu međusobno povezivati u okvirima iste sintaktičke strukture. Na razini primarnog značenja pridjevi *bistar* i *mutan* su antonimi. Član *bistar* označava 'svojstvo tekućine da se kroz nju vidi', *mutan* znači 'neproziran': voda može biti ili bistra ili mutna. Antonimski odnos potvrđuje njihova inkompatibilnost u istoj sintaktičkoj strukturi. Sukladno tome ne može se reći: *Voda je bistra, ali mutna*. Isti je par antoniman i kad je metaforiziran: *bistre oči – mutne oči*. Daljnja metaforizacija, kad je u funkciji kvalifikacije čovjeka, razbija antonimsko parnjaštvo, pa se leksemi *bistar* i *mutan* mogu ostvariti u istoj sintaktičkoj strukturi: *On je bistar, ali mutan*. Pri tom prvi član *bistar* označava čovjekova mentalna svojstva, a drugi član *mutan* njegove moralne značajke (Ivić, 1986). Metafore se mogu razvijati samostalno, nevezano antonimskim parnjaštvom, što, osim spomenutog, potvrđuju i drugi primjeri: *tup – oštar* u primarnom su značenju antonimi kad se odnose na predmet (*tup nož, oštar nož*), ali će metaforizacijom i to u funkciji kvalifikacije čovjeka prestati funkcionirati kao antonimi. U strukturi *On je tup, a oštar* član *tup* označava umno ograničenu, a *oštar* neugodnu osobu.

ZAKLJUČAK

Odstupanja u semantičkoj ravnoteži suprotstavljenih leksema uvjetovana su semantičkim i komunikativnim razlozima. U semantičke razloge ulazi polisemija i pomak značenja, a u komunikative predvidljivost i redundancija.

Polisemija leksema uvjetuje kolokacijsko raslojavanje antonimskih parnjaka i deantonimizaciju. Djelomična desemantizacija rezultira pomakom značenja, koji ima za posljedicu prividnu antonimiju.

Predvidivost uvjetuje izostanak pozitivnog člana i srednjeg člana u antonimiji. Rijetki ili manje vjerojatni pojam zbog male predvidivosti ima jezični izraz, a obični koji je po svojoj naravi predvidljiv, a onda u velikoj mjeri i redundantan, nema uvijek posebna izraza.

LITERATURA

1. Anić, V. (1991): *Rječnik hrvatskoga jezika*. Novi Liber, Zagreb.
2. Ivić, M. (1986): *Jedan prilog problematici metafore*. Filologija, knj. 14, Zagreb, 123-127.
3. Kiš i dr. (1993): *Englesko-hrvatski informatički rječnik*. Školska knjiga, Zagreb.
4. Kovačević, M. (1993): *Od antonimije do gradacije posredstvom negacije*. Rječnik i društvo, Zbornik radova sa znanstvenoga skupa o leksikografiji i leksikologiji održanog 11-13. X. 1989. u Zagrebu, 189-200.
5. Malmberg, B. (1967): *Structural Linguistics and Human Communication*. Berlin-Heidelberg - New York.
6. Mihaljević, M. i Šarić, Lj. (1994): *Model rječnika antonima u hrvatskom jeziku (u usporedbi s takvim rječnicima u drugim jezicima)*. Prvi slavistički kongres. Zbornik radova I, Zagreb, 95-109.
7. Menac, A. (1993): *Iz problematike pridjevskih antonima*. Pridjevi s prefiksom ne- u ruskom i hrvatskom jeziku. Rječnik i društvo, Zbornik radova sa znanstvenoga skupa o leksikografiji i leksikologiji održanog u Zagrebu 11-13. X. 1989., Zagreb, 221-226.
8. Menac, A. (1988): *"Srednji član" među pridjevskim antonimima u ruskom i hrvatskom jeziku*. Filologija, knjiga 16, Zagreb, 115-121.
9. Novikov, L. A. (1973): *Antonimija v ruskom jazyke*. Izd. Mosk. universiteta, Moskva, 208-217.
10. Samardžija, M. (1975): *Leksikologija hrvatskoga jezika*. Školska knjiga, Zagreb.
11. Turk, M. (2000): *Međučlanovi u antonimiji*. Riječki filološki dani 4, Zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog skupa održanog u Rijeci od 9. do 11. studenoga 2000., Rijeka, 519-528.

SUMMARY

Marija Turk

SOME DEVIATIONS FROM ANTONYMIC SYMMETRICS IN CROATIAN

The paper analyses some language features that present various deviations from antonymic symmetrics: (1) absence of the positive antonymic pair member, (2) apparent antonymy, (3) collocational stratification of antonymic pair members, (4) absence of the intermediate member in gradation antonyms, and (5) deantonymisation.

Key Words: antonymy, the Croatian language